

POSTANOWIENIE

Dnia 13 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z odwołania F. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.
z udziałem zainteresowanego B. S.
o podstawę wymiaru składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 13 kwietnia 2021 r.,
skargi kasacyjnej odwołującej się Spółki od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 14 listopada 2019 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od skarżącego na rzecz organu rentowego kwotę
1.800 (tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 14 listopada 2019 r., zmienił wyrok Sądu Okręgowego w G. z dnia 13 lutego 2018 r. i oddalił odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w C. z dnia 10 października 2016 r., stwierdzającej podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne B. S. za okres od stycznia 2011 r. do grudnia 2013 r.

W sprawie ustalono, że B. S. w spornym okresie był zatrudniony w F. Sp. z o.o. w R. (dalej jako Spółka F.) na podstawie umowy o pracę, na stanowisku monter reklam. Dalej ustalono, że pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy o

pracę w Spółce F., zawierali umowy o dzieło ze Spółką F. (ze względu na ich kwalifikacje oraz posiadanie badań wysokościowych), podczas realizowania których wykonywali pracę na rzecz swojego pracodawcy. Umowy o dzieło zawierane były na okresy jedno- lub kilkumiesięczne, a zatem nie dotyczyły konkretnych, pojedynczych reklam, lecz stanowiły podstawę do wykonania bliżej nieokreślonych czasowo i miejscowo prac, które były konkretyzowane dopiero w momencie ich wykonania. Nadto, obie Spółki były firmami rodzinnymi i współpracowały ze sobą dłuższy czas.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do rozstrzygnięcia czy B. S., będący w spornym okresie pracownikiem Spółki F., w ramach umów o dzieło, zawieranych z P. s.c. T. S. i E. H., wykonywał pracę na rzecz swojego pracodawcy, a zatem czy zastosowanie ma art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1442, dalej jako ustawa systemowa).

W ocenie Sądu Apelacyjnego, zainteresowany wykonywał te same zadania zarówno na podstawie umowy o pracę jak i umowy o dzieło (montaż i wyklejanie reklam), a beneficjentem czynności wykonywanych przez zainteresowanego na podstawie umów z F. była Spółka F. Tym samym do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne powinna znaleźć zastosowanie dyspozycja art. 8 ust. 2a ustawy systemowej.

Skargę kasacyjną wywiódł pełnomocnik odwołującej się, zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego w całości. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej wskazał na jej oczywistą zasadność w zakresie naruszenia art. 8 ust. 2a ustawy systemowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może być przyjęta do rozpoznania. Skarżący opiera skargę na przesłance oczywistej zasadności. W takim przypadku obciąża go obowiązek wskazania, na czym polega oczywiste naruszenie prawa procesowego lub materialnego. W judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że oczywista zasadność skargi powinna dać się stwierdzić na pierwszy rzut oka bez zbytniego

wglębiania się w sprawę (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07, LEX nr 898318).

W stanie faktycznym sprawy trudno w ogóle doszukać się naruszenia prawa procesowego lub materialnego, nie mówiąc o naruszeniu, które dałoby się stwierdzić przy wykorzystaniu podstawowego instrumentarium prawniczego. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej stanowi przymiot, którego istnienie potwierdza jaskrawe, niesprawiedliwe rozstrzygnięcie sprawy przez sąd powszechny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2011 r., I UK 192/11, LEX nr 1646891).

Natomiast w stanie faktycznym niniejszego sporu nie sposób takiego zarzutu podnieść wobec zakwestionowanego skargą rozstrzygnięcia. Stanowi ono wyraz dogłębnej skrupulatnej analizy materiału dowodowego i należytego zastosowania prawa materialnego. Sąd Apelacyjny oparł się na jednolitej i ugruntowanej wykładni przepisu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej. Nie sposób zatem stwierdzić, że skarga kasacyjna wywiedziona od tego wyroku jest oczywiście uzasadniona. Sam fakt, że skarżący nie zgadza się z oddaleniem jego odwołania nie czyni skargi oczywiście uzasadnioną, zwłaszcza wobec odmiennego postrzegania ustalonych w sprawie faktów.

W świetle art. 8 ust. 2a ustawy systemowej pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach umowy o dzieło lub zlecenia zawartej z osobą trzecią, jest płatnikiem składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe z tytułu tej umowy (zob. uchwała Sądu Najwyższego z 2 września 2009 r., II UZP 6/09, OSNP 2010 nr 3-4, poz. 46 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z 14 stycznia 2010 r., I UK 252/09, LEX nr 577824; z 22 lutego 2010 r., I UK 259/09, LEX nr 585727; z 18 października 2011 r., III UK 22/11, OSNP 2012 nr 21-22, poz. 266; z 11 maja 2012 r., I UK 5/12, OSNP 2013 nr 9-10, poz. 117; z 13 lutego 2014 r., I UK 323/13, OSNP 2015 nr 5, poz. 68; z 7 lutego 2017 r., II UK 693/15, LEX nr 2238708; z 27 kwietnia 2017 r., I UK 182/16, LEX nr 2279009). W powołanych wyżej orzeczeniach Sąd Najwyższy wyjaśnił, że art. 8 ust. 2a ustawy systemowej rozszerza pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych poza sferę stosunku pracy, w tym na wykonywanie pracy na podstawie jednej z tych umów przez osobę, która wymienioną umowę zawarła z

osobą trzecią, jednakże w jej ramach wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Praca wykonywana na rzecz pracodawcy to praca, której rzeczywistym beneficjentem jest pracodawca, niezależnie od formalnej więzi prawnej łączącej pracownika z osobą trzecią. Oznacza to, że bez względu na rodzaj wykonywanych przez pracownika czynności wynikających z umowy zawartej z osobą trzecią oraz niezależnie od tożsamości rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę i osobę trzecią, wystarczającą przesłanką zastosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej jest korzystanie przez pracodawcę z wymiernych rezultatów pracy swojego pracownika, wynagradzanego przez osobę trzecią ze środków pozyskanych od pracodawcy na podstawie umowy łączącej pracodawcę z osobą trzecią. Tak też było w sprawie. Sąd Apelacyjny podkreślił, że zainteresowany wykonywał te same zadania zarówno na podstawie umowy o pracę jak i umowy o dzieło (montaż i wyklejanie reklam), a beneficjentem czynności wykonywanych przez zainteresowanego na podstawie umów z F. była Spółka F.

Z punktu widzenia przepływów finansowych, to pracodawca przekazuje osobie trzeciej środki na sfinansowanie określonego zadania, stanowiącego przedmiot swojej własnej działalności, a osoba trzecia, wywiązując się z przyjętego zobowiązania, zatrudnia pracowników pracodawcy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 7 lutego 2017 r., II UK 693/15, LEX nr 2238708).

W dalszej kolejności należy zwrócić uwagę, że chociażby w powołanym już wyżej wyroku z 13 lutego 2014 r., I UK 323/13, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że nie można przyjąć, by pracodawcy nie obciążały skutki finansowe w postaci obowiązku częściowego pokrycia z własnych środków kosztów składek na obowiązkowe ubezpieczenia pracownika, wynikające z korzystania z efektów pracy świadczonej na rzecz pracodawcy w ramach dodatkowej umowy cywilnoprawnej zawartej z pośrednikiem. Dla uniknięcia lub złagodzenia tych skutków pracodawca - zlecając osobie trzeciej (zleceniodawcy pracownika) wykonanie określonych usług - powinien skalkulować, że będzie na nim ciążył obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne pracownika.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie reguły z art. 108 § 1 w związku z art. 398²¹ k.p.c.

